

TÜRKİYE'DE VE DÜNYA'DA SPOR YÖNETİCİLERİNİN YETİŞTİRİLMESİ

(11)

DOÇ. DR. HAKAN SUNAY
ANKARA ÜNİVERSİTESİ
SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

TÜRKİYE'DE SPOR YÖNETİCİLERİNİN EĞİTİMİ

- **1-HİZMETİÇİ EĞİTİM**
- **2-HİZMET ÖNCESİ EĞİTİM**

1.SGM + Federasyonlar ve Üniversiteler işbirliği ile tarafından gerçekleştirilen etkinlikler Hizmet İçi Eğitim;

EĞİTİM ÇALIŞMALARI;

(SGM+ÜNİVERSİTELER + FEDRASYONLAR İŞBİRLİĞİ İLE)

PANELLER

SEMPOZYUMLAR (ÜNİVERSİTELER)

SEMİNERLER (FEDERASYON+ÜNİVERSİTE)

KONGRE (ÜNİVERSİTELER)

KONFERANSLAR

ÇALIŞTAYLAR

2. HİZMET ÖNCESİ EĞİTİM

- **ÜNİVERSİTELER TARAFINDAN**
- Gençlik ve Spor Akademilerinin son sınıflarında **SEÇMELİ UZMANLIK DALI** olarak
- **YÖK'ün** 25.2.1993 tarih 2547 sayılı kanununun 7-d/2 maddesine göre **BESYO SPOR YÖNETİCİLİĞİ** programları açmaları sağlandı.

Bu alanda yapılan ilk çalışmalar;

- *1932 yılında “Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü” kurulması***
- *1933 yılında “Beden Terbiyesi” bölümünün açılması***

Bu Okullarda, YÖNETİMLE İLGİLİ;

- *Teşkilat ve İdare***
- *Gençlik Liderliği***
- *Serbest Zaman Eğitimi***
- *Eğitim Yönetimi***
- Dersleri verildi.***

1974-1975 Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı;

- ★Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi*
- ★1975-1976 İstanbul Anadolu Hisarı Gençlik ve Spor Akademisi ile*
- ★Manisa Gençlik ve Spor Akademisi Kuruldu.*

AKADEMİLERİN AMACI;

- *3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanununun öngördüğü;*
- ★ ***MONİTÖR***
- ★ ***ANTRENÖR***
- ★ ***GENÇLİK LİDERİ***
- ★ ***YÖNETİCİ***
- ★ ***UZMAN** yetiştirmektir.*

**Buna göre Akademilerde İki Bölüm
kuruldu;**

**★ *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri
Bölümü***

**★ *Beden Eğitimi ve Spor Yönetimi
Bölümü***

Beden Eğitimi ve Spor Yönetim Bilimlerinde;

- * Yönetim Bilimi*
- * Türk Spor Teşkilatı*
- * Spor Organizasyonları*
- * Spor Tesisleri İşletmeciliği*
- * Planlama ve Bütçe*
- * Basın Yayın ve Halkla İlişkiler*
- * Büro ve Yazışma Teknikleri*

**Ancak, 1982'de Akademilerin
kapatılmasıyla**

- *Spor Yöneticisi yetiştirme programları da kapatılmış oldu.*

1993 yılı itibariyle;

- *Üniversitelere bağlı beden eğitimi ve spor yüksekokullarının kurulmasıyla*
- *Spor Yöneticiliği Bölümleri kuruldu.*

Bunlardan;

- * **Gazi Üniversitesi**
 - * **Marmara Üniversitesi**
 - * **Ankara Üniversitesi**
 - * **Ege Üniversitesi Üniversitesi**
 - * **Anadolu Üniversitesi**
 - * **Balıkesir Üniversitesi**
 - * **Dumlupınar Üniversitesi**
 - * **Selçuk Üniversitesi**
 - * **İstanbul Üniversitesi**
 - * **Muğla Üniversitesi**
 - * **Yakın Doğu Üniversitesi (Kıbrıs)**
 - * **Malatya İnönü Üniversitesi**
 - * **Bursa Uludağ Üniversitesi**
 - * **Samsun 19 Mayıs Üniversitesi**
 - * **Yaklaşık 30 (BESYO) Bölüm, 56 (SPOR BİLİMLERİ FAKÜLTESİ)**
 - Toplam; 86 Bölüm**
- Akdeniz Üniversitesi**
 - Celal Bayar Üniversitesi**
 - Kocaeli Üniversitesi**
 - Abant İzzet Baysal Üniversite.**
 - Atatürk Üniversitesi**
 - Cumhuriyet Üniversitesi**
 - Sakarya Üniversitesi**
 - Fırat Üniversitesi**
 - Kırıkkale Üniversitesi**
 - Adnan Menderes Üniversitesi**
 - Çorum Hitit Üniversitesi**
 - Hacettepe Üniversitesi**
 - Düzce Üniversitesi**
 - Trabzon Teknik Üniversitesi**
 - Öğrenci Sayısı; 4500 (yaklaşık)**

Çalışmanın Amacı;

- Türkiye’de uygulanmakta olan “**Spor Yöneticiliği**” öğretim programlarını *kendi aralarında ve Dünyadaki uygulamalarıyla karşılaştırarak*, Uygulanan Programların;
- *İçerik Kategorileri,*
- *Ders Sayı ve Toplam Saatleri (%) ve*
- *Ders Çeşitlilikleri açılarından yeterliliklerinin belirlenmesidir.*

Türkiye’de 21 Üniversiteden 13’ ün uyguladıkları “*Spor Yöneticiliği Bölüm*” programları “*İçerik Kategorileri*” Analiz edilmiş, veriler Dünyada incelenen “6” Üniversitenin “*Spor Yöneticiliği Bölüm*” programları ile NASPE ve NASSM tarafından belirlenen “*Spor Yöneticiliği öğretim programlarında bulunması gereken yeterlilik alanları*” dikkate alınarak “karşılaştırılmıştır”

- **Analiz;**
- YÖK’ün “**Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri**” alanı için belirlediği **Anabilim Dalı esası** dikkate alınarak yapılmıştır.

Karşılaştırma;

- 1. Alanların, Üniversitelerde uygulanan **“Spor Yöneticiliği”** programları içeriğindeki **“Ders Sayısı”**, **“Sömestrelik Ders Saati”** ve **“Ders Saati Toplamı üzerinden Yüzdelerik”** dağılımları
- 2. **“Spor Yönetim Bilimleri”** Alanının açılımına ilişkin **“Ders Sayısı”**, **“Ders Saati”** ve **“Ders Saatlerinin Yüzdelerik”** dağılımları ve
- 3. **“Spor Yönetim Bilimleri”** Alanını içeren alt alanların açılımı yapılarak, her bir alana ilişkin **“Ders Çeşitliliği”** belirlenerek yapılmıştır.

Tablo 1; Alanların, Türkiye'deki Üniversitelerde uygulanan **“Spor Yöneticiliği”** programları içeriğindeki **“Ders Sayısı”**, **“Sömestrelik Ders Saati”** ve **“Ders Saati Toplamı üzerinden Yüzdellik”** dağılımları

13 Üniversiteye Bağlı “Spor Yöneticiliği Bölüm Programları” İçerik Kategorilerinin Analizi

ALANLAR ÜNİV. BESYO.	GENEL KÜLTÜR		HAREKET VE ANTREN		SPOR SAĞLIK		SPORDA PSİKO-SOS.		SPOR EĞİTİMİ		SPOR YÖNETİMİ		TOPLAM	
	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT
AKDENİZ ÜNİVER. ANTALYA	17	448+56 (504) 19.5	8	196+336 (532) 20.5	5	140+28 (168) 6.5	7	(224) 8.6	5	(322) 12.4	20	714+154 (868) 33.5	63	2014+574 (2590) (77.8 / 22.2)
ANADOLU ÜNİVER. ESKİŞEHİR	14	420+28 (448) 18.6	3	42+168 (210) 8.7	-	-	2	(70) 2.9	2	(84) 3.5	39	1540+56 (1596) 66.3	60	2156+252 (2408) (89.5 / 10.5)
ANKARA ÜNİVER. ANKARA	15	434+112 (546) 23.9	9	126+392 (518) 22.7	3	84+56 (140) 6.1	3	(126) 5.5	3	98+28 (126) 5.5	29	714+112 (826) 36.2	62	1582+700 (2282) (69.3 / 30.7)
C.BAYAR ÜNİVER. MANİSA	15	504+196 (700) 24.4	12	238+140 (378) 13.2	5	70+42 (112) 3.9	6	168+56 (224) 7.8	18	322+266 (588) 20.5	28	798+70 (868) 30.2	84	2100+770 (2870) (73.2 / 24.4)
EGE ÜNİVER. İZMİR	12	364+98 (462) 17.6	9	168+322 (490) 18.7	3	98+14 (112) 4.3	4	(112) 4.3	20	378+196 (658) 25.1	26	812+56 (868) 33.2	74	1932+686 (2618) (73.8 / 26.2)

13 Üniversiteye Bağlı “Spor Yöneticiliği Bölüm Programları” İçerik Kategorilerinin Analizi (Devam)

ALANLAR ÜNİV. BESYO.	GENEL KÜLTÜR		HAREKET VE ANTREN		SPOR SAĞLIK		SPORDA PSİKO-SOS.		SPOR EĞİTİMİ		SPOR YÖNETİMİ		TOPLAM	
	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT
GAZİ ÜNİVER. ANKARA	10	322+28 (350) 14.2	8	322+224 (546) 22.2	2	84+56 (140) 5.7	4	(168) 6.8	2	(84) 3.4	27	1092+84 (1176) 47.7	53	2072+392 (2464) (84.1 / 15.9)
KIRIKKALE ÜNİVER. KIRIKKALE	9	(252) 10.8	12	364+308 (672) 28.7	7	308+56 (364) 15.6	5	(168) 7.2	3	(112) 4.8	21	686+84 (770) 32.9	57	1890+448 (2338) (80.8 / 19.2)
MARMARA ÜNİVER. İSTANBUL	11	308+28 (336) 14.4	15	266+364 (630) 26.9	4	154+56 (210) 9.0	3	(98) 4.2	2	(70) 3.0	24	854+140 (952) 40.7	59	1750+588 (2338) (74.9 / 25.1)
SAKARYA ÜNİVER. SAKARYA	8	210+56 (266) 11.5	15	210+392 (602) 26.1	6	252+28 (280) 12.1	5	(168) 7.3	4	126+56 (182) 7.8	20	700+112 (812) 35.2	58	1666+644 (2310) (72.1 / 27.9)
CUMHUR. ÜNİVER. SİVAS	17	644+364 (1008) 41.4	7	98+196 (294) 12.1	4	98+28 (126) 5.2	3	(84) 3.4	4	98+28 (182) 7.5	24	630+112 (742) 30.5	59	1652+784 (2436) (67.8 / 32.2)

13 Üniversiteye Bağlı “Spor Yöneticiliği Bölüm Programları” İçerik Kategorilerinin Analizi (Devam)

ALANLAR ÜNİV. BESYO.	GENEL KÜLTÜR		HAREKET VE ANTREN		SPOR SAĞLIK		SPORDA PSİKO-SOS.		SPOR EĞİTİMİ		SPOR YÖNETİMİ		TOPLAM	
	D.S	D.SAAT	D.S	D.SAAT	D.S	D.SAAT	D.S	D.SAAT	D.S	D.SAAT	D.S	D.SAAT	D.S	D.SAAT
	%		%		%		%		%		%			
YAKIN DOĞU ÜNİVER. K.KIBRIS.T.C	8	266+28 (294) 11.6	9	154+448 (602) 23.8	6	252+56 (308) 12.2	1	(42) 1.7	5	210+112 (322) 12.7	23	(966) 38.1	52	1890+644 (2534) (74.6 / 25.4)
ADNAN MEN. ÜNİVERSİTESİ AYDIN	9	280+56 (336) 11.8	10	182+476 (658) 23.0	6	252+56 (308) 10.8	2	(70) 2.5	6	196+112 (308) 10.8	31	1008+168 (1176) 41.2	64	1988+868 (2856) (69.6 / 30.4)
FIRAT ÜNİVERSİTESİ ELAZIĞ	8	238+28 (266) 11.1	11	308+280 (588) 24.6	1	(42) 1.8	4	(126) 5.3	2	70+28 (98) 4.1	31	1190+84 (1274) 53.2	57	1974+420 (2394) (82.5 / 17.5)

Tablo 2; Türkiye’de İncelenen 13
Üniversitenin **“Spor Yönetim Bilimleri”**
Alanının açılımına ilişkin **“Ders Sayısı”, “Ders
Saati” ve “Ders Saatlerinin
Yüzdelik”** dağılımları

İncelenen 13 Üniversiteye bağlı “Spor Yönetim Bilimleri Alanının” Açılımında ise 9 alt alan dikkate alınmıştır;

SPOR YÖN.BİL. ÜNİVER.	İŞLETME İKTİSAT DS D.Saat %	SPOR HUKUKU DS D.Saat %	İLETİŞİM H.İLİŞKİ. DS D.Saat %	PAZARLAMA DS D.Saat %	YÖNETİM ORGAN. DS D.Saat %	SPOR YÖNETİMİ DS D.Saat %	MUHASEBE DS D.Saat %	REKREASYON DS D.Saat %	TOPLAM DS DS
AKDENİZ ÜNİVERSİT ANTALYA	5 210 24.2	2 84 9.7	2 70 8.1	2 84 9.7	3 126 14.5	5 252 29.0	- -	1 42 4.8	20 / 868
ANADOLU ÜNİVER. E.ŞEHİR	7 280 17.5	2 70 4.4	4 140 8.8	2 84 5.3	10 406 25.4	10 392+56 28.1	2 98 6.1	2 70 4.4	39 / 1596
ANKARA ÜNİVER. ANKARA	2 56 6.3	1 28 3.1	2 56 6.3	1 42 4.7	7 182 20.3	15 308+112 46.9	- -	1 42 4.7	29 / 896
C.BAYAR ÜNİVER. MANİSA	4 112 12.9	5 140 16.1	2 56 6.5	1 28 3.2	8 238 27.4	5 140+56 22.6	2 42+14 6.5	1 42 4.8	28 / 868
EGE ÜNİVER. İZMİR	5 140 16.1	6 168 19.4	2 56 6.5	- -	5 140 16.1	4 196+56 29.0	1 28 3.2	3 84 9.7	26 / 868

İncelenen 13 Üniversiteye bağlı “Spor Yönetim Bilimleri Alanının” Açılımında ise 9 alt alan dikkate alınmıştır; (devam)

SPOR YÖN.BİL. ÜNİVER.	İŞLETME İKTİSAT DS D.Saat %	SPOR HUKUKU DS D.Saat %	İLETİŞİM HİLİŞKİ. DS D.Saat %	PAZARLAMA DS D.Saat %	YÖNETİM ORGAN. DS D.Saat %	SPOR YÖNETİMİ DS D.Saat %	MUHASEBE DS D.Saat %	REKREASYON DS D.Saat %	TOPLAM DS DS
GAZİ ÜNİVER. ANKARA	4 154 13.1	2 84 7.1	1 42 3.6	1 42 3.6	4 168 14.3	12 448+112 47.6	1 42 3.6	2 84 7.1	27 / 1176
KIRIKKALE ÜNİVER. KIRIKKALE	3 98 12.7	2 56 7.3	2 56 7.3	- -	4 112 14.5	9 294+112 52.7	- -	1 42 5.5	21 / 770
MARMARA ÜNİVER. İSTANBUL	4 168 17.6	4 126 13.2	2 70 7.4	1 42 4.4	4 154 16.2	6 168+112 29.4	2 70 7.4	1 42 4.4	24 / 952
SAKARYA ÜNİVER. SAKARYA	2 70 8.6	3 98 12.1	2 70 8.6	- -	5 168 20.7	7 252+112 44.8	- -	1 42 5.2	20 / 812
CUMHURİY. ÜNİVER. SİVAS	3 98 13.2	3 84 11.3	4 112 15.1	1 28 3.8	7 196 26.4	4 154 20.8	1 42 5.7	1 28 3.8	24 / 742

İncelenen 13 Üniversiteye bağlı “Spor Yönetim Bilimleri Alanının” Açılımında ise 9 alt alan dikkate alınmıştır; (devam)

SPOR YÖN.BİL. ÜNİVER.	İŞLETME İKTİSAT DS D.Saat %	SPOR HUKUKU DS D.Saat %	İLETİŞİM H.İLİŞKİ. DS D.Saat %	PAZARLA MA DS D.Saat %	YÖNETİM ORGAN. DS D.Saat %	SPOR YÖNETİMİ DS D.Saat %	MUHASEB E DS D.Saat %	REKREAS YON DS D.Saat %	TOPLAM DS DS
YAKIN DOĞU ÜNİVER. K.KIBRI S.T.C	3 126 13.1	2 84 8.7	2 84 8.7	1 42 4.4	4 168 17.4	9 266+112 39.1	1 42 4.4	1 42 4.4	23 / 966
ADNAN MEN. ÜNİVERS İTESİ AYDIN	3 98 8.3	2 56 4.8	2 56 4.8	1 42 3.6	7 196 16.7	15 462+224 58.3	- -	1 42 3.6	31 / 1176
FIRAT ÜNİVERS İTESİ ELAĞIĞ	6 238 18.7	2 84 6.6	1 28 2.2	1 42 3.3	7 252 19.8	11 406+112 40.7	2 70 5.5	1 42 3.3	31 / 1274

*Türkiye'de Spor Yöneticisi Yetiştiren
Programlarda yer alan ders
isimlerinde de çeşitlilik gözlenmiştir*

Tablo 3; “Spor Yönetim Bilimleri” Alanını
içeren alt alanların açılımına göre, her bir
alana ilişkin **“Ders Çeşitliliği”** nin
Üniversitelere göre Dağılımları

1. İşletme-İktisat ve Ekonomi Grubu derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Akd.Ü	And. Ü	Ank.Ü	C.B.Ü	Ege Ü	Gazi	K.KÜ	M.Ü	Sak.Ü	C.Ü	Y.D.Ü	ADN. M.Ü.	FIR. Ü.
Genel İşletme	İşletmeye Giriş	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
İşletmecilik											X		
Sp.Tes P.ve İş		X	X		X					X		X	
Sp.İşletmecili						X		X	X		X (3)	X (3)	X (3)
Sp.Tesİşletme				X			X			X			
İşletme Yöneti	X												
İktisad Giriş	X	X				X		X			X		
G.Ekonomi			X		X					X			Ekon. Giriş 3
Sp.Ekonomisi		X		X									X (3)
Tür.Ekonomi.	X												X (3) SEÇ.
Sp.İktisadı								X			X (3)		

2. Hukuk ve Spor Hukuku Grubu derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Ak.Ü	And.Ü	Ank.Ü	C.B.Ü	EGE Ü	GAZİ	K.KÜ	M.Ü	Sak.Ü	C.Ü	Y.D.Ü	ADN. M.Ü.	FIR. Ü.
Hukuka Giriş	X			X	X	X		Temel Hukuk	X	Temel Hukuk		X	X
Spor Hukuku	-	X(2)	X(2)		X(2)	X(3)	X(2)	X(3)	X(2)	-	X(3)	X	X (3)
İdare Hukuku				X	X			X					X (S)
İş ve Sos.G. Hukuku								X		X			
Yönetim Hukuku	X												
Anayasa Hukuku				X			X(S)		X(S)	X			X (S)
İnsan Hak. ve Demok							X(S)		X(S)	X			

3. İletişim-Medya ve Halkla İlişkiler Grubu Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Ak. Ü	And.Ü	Ank .Ü	C.B.Ü	Ege Ü	Gazi	K.K Ü	M.Ü	Sak.Ü	C.Ü	Y.D.Ü	ADN. M.Ü.	FIR. Ü.
İletişim		X (3)		X							X 3		
Halkla İlişkiler	X 3	X		X		X 3	X	Sp.H.İlişkiler (3)	X	Sp.H.İlişkiler	X 3	X	X
Toplantı Kon.Yön.		Sunuş Teknikle.		X									
Diksiyon				X									
Spor Medya		Sp.Medy. İlişkisi			X		X s	X 3	X S	X 2			
Sos.İleti ve Gr.Y.	X S												
İletişim Beceriler					X								
Sporda İletişim			X									X	
Yön.İns. İlişkileri									X 3				
Sp.Basın Yayın							X						

5. Yönetim ve Organizasyon Grubu Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Ak.Ü	And.Ü	Ank.Ü	C.B.Ü	Ege Ü	Gazi	K.K.Ü	M.Ü	Sak.Ü	C.Ü	Y.D.Ü	ADN. M.Ü.	FIR. Ü.
Yönetim Bil.Giriş	Yön.B il.Sist.	X 3	X	Yön.Bi l.Siste mi	X	X 3	X	X 3		X	X 3	X	X 3
Yönetim Organiz.		X 3										Örgüt. Yönet.	
Top.Kalite Yönet.		X 3						X 3		X	X 3		
İnsan Kay.Yön		X 3			X	X		X 3		X	X 3		X
İş gücü Planl.		X	Person Yönet.				Person Yönet. (3)		Person Yönet. (3)			Person Yönet.	
Performan s Değ.		X 3											
Yön.Yeni Eğilim.		X 3					X		X 3				
Stratejik Yönetim		X 3											Sp.Y. Tar.
Türkiye Yön.Yap	X 3		X			X 3			X	X		X	X 3
Kamu Yönetim	X 3			X	X		X		X	X		X	Mah. İd.

6. Spor Yönetimi – Yöneticiliği Grubu Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Ak.Ü	And.Ü	Ank. Ü	C.B.Ü	Ege Ü	Gazi	K.K.Ü	M.Ü	Sak.Ü	C.Ü	Y.D.Ü	ADN. M.Ü.	FIR. Ü.
Spor Yönetim	-	Sp.Yön. Tem İlke.	X	X	X 6	X 6	-	X 3	-	X	X 3		X 3 I X 3 II
Sporda Org.Plan.	X	X 3							X				X 3
Spor Politikası			X						X 5		X 3	X	
Spor Org Yönetim			X								X 3		
Sp.Yön. Mes.Giriş			X										
Sp.Yön. Semineri			X									X	
HIS Organizas											X 3		
Sp.Yön.A raş.Proje		X 3				X 3	X 1		X 3			X	X 3 I X 3 II
Spor Yön. Liderlik						X					X 3		X
B.E.ve Sp Yön Org.							X 3		X 3				

6. Spor Yönetimi - Yöneticiliği Grubu Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı (Devam)

Üniv. Ders.	Ak.Ü	And.Ü	Ank.Ü	C.B.Ü	Ege Ü	Gazi	K.K.Ü	M.Ü	Sak.Ü	C.Ü	Y.D.Ü	ADN. M.Ü.	FIR. Ü.
Türk Sp.Teş.	-		X	X	-	-						Mah.İ Ve Spor	
Türk Sp.Teş.Y ap.İş.	-	X 3			-	-	X	Spor Teşkilatı (3)	X		Spor Teşkilatı (3)	X	X 3
Sporda Ör.Dav	-	X 3			-	-							
Sp.Yön Ör.Ol.A nalizi	-		X		-	-		X 3			X 3		
Karşıla ş.Sp.Siste .	-		X		-	-			X S				Kar.S Yönet.
Sp.Hizm et İçi Eğ.	-		X		-	-				X		X	
Dünya Sp. Kur.	-				-	-					X 3		
Spor Sağ Organiz .	-				-	-					X 3		

7. Muhasebe - Finans Grubu Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Ak. Ü	And.Ü	Ank.Ü	C.B.Ü	Ege Ü	Gazi	K.K.Ü	M.Ü	Sak.Ü	C.Ü	Y.D.Ü	ADN. M.Ü.	FIR. Ü.
Tem.Mu hasebe	-		-				-	X 3	-	-	-	-	
Gen.Mu hasebe	-	X 3	-	X 3	X		-		-	-	-	-	
Sp.Kur. Büt.Mu hasebe	-		-				-	X	-	-	-	-	X
Maliyet ve Yön Muhas.	-	X 3	-				-		-	-	-	-	
Bütçe ve Muh	-		-			X 3	-		-	-	-	-	
Finansal Yönetim	-	X 3	-				-		-	-	-	-	

8. Rekreasyon – Serbest Zaman Eğitimi Grubu Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Ak.Ü	And. Ü	Ank.Ü	C.B.Ü	Ege Ü	Gazi	K.K.Ü	M.Ü	Sak.Ü	C.Ü	Y.D.Ü	ADN. M.Ü.	FIR. Ü.
Rekrea syon	X 3		X 3			X 3	X 3		X	X		X 3	
Rekre. Animasyon Teo.											X 3		
Serb.Z aman Rek.Li derliği		X S	X S		X								
Ser.Za m.Eğiti mi				X 3									
Rek.Yö netimi		X											X 3
Rek.Pr ograml arı								X 3					

9. Spor Yönetimi – Yöneticiliği Stajı Uygulamasının Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Ak.Ü	And.Ü	Ank.Ü	C.B.Ü	Ege Ü	Gazi	K.K.Ü	M.Ü	Sak.Ü	C.Ü	Y.D.Ü	ADN. M.Ü.	FIR. Ü.
Spor Yönetimi Uygulam ası (Staj)	X 6 Saat	X 5 Saat	X 5+5 Saat	X 8 Saat	X 6 Saat	X 8 Saat	X 8 Saat	X 5+5 Saat	X 8 Saat	X 5 Saat	-	X 16 Saat (2) Dön.	X 8 Saat

DÜNYA'DA SPOR YÖNETİCİLERİNİN YETİŞTİRİLMESİ

- Dünyada Spor Yöneticisi Yetiştiren Programlar, 1980'li yıllardan itibaren geliştirilmeye başlanmıştır.
- Alan, önceleri *Beden Eğitimi alanının etkisinde kalmış*, programlarda çoğunlukla sporun öğrenimine yönelik derslere yer verilmiştir.
- Spor Yöneticisinin yetiştirilmesine yönelik *ilk program çalışmaları 1987 yılında* yapılmıştır.

Sonraları program, beden eğitimi kaynaklı olmaktan çıkmış, ağırlıklı olarak; işletme, pazarlama, ekonomi, iletişim, hukuk ve Yönetim Organizasyon gibi çalışma konularına yer verilmiştir.

Tablo 4; Türkiye ve Dünyada Spor Yöneticiliği Eğitimi Veren Üniversitelerin Uyguladıkları Programa Göre Sayısal Dağılımı
Kaynak; www.nassm.com (North American Society for Sport Management)

EĞİTİM DÜZEYİ ÜLKELER	LİSANS PROGRAMI SAYI	YÜKSEK LİSANS PROGRAMI SAYI	DOKTORA PROGRAMI SAYI	SPOR YÖN. PROG UYGULANAN TOPLAM ÜNİVER
AMERİKA BİRLEŞİK DEV.	138	89	16	171
KANADA	8	6	2	10
AVRUPA	6	11	1	13
AVUSTRALYA	6	9	6	9
YENİ ZELANDA	3	2	2	3
TÜRKİYE	21	15	4	21
TOPLAM	182	132	31	227

Tablo 5; Dünya’da Bazı Üniversitelerin “Spor Yöneticiliği Bölüm Programları” İçerik Kategorilerinin Analizi (ABD, Kanada, Avrupa)

ALANLAR ÜNİV. BESYO.	GENEL KÜLTÜR		HAREKET VE ANTREN		SPOR SAĞLIK		SPORDA PSİKO-SOS.		SPOR EĞİTİMİ		SPOR YÖNETİMİ		TOPLAM	
	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT %	D.S	D.SAAT
Winston Salem State,Univ.(ABD)	12	476+28 504 (21.3)	-	-	2	70 3.0	2	84 3.6	4	140 5.9	32 - 1316+252 1568 (66.3)	52 (2086+280) 2366		
Slippery Rock Univ(ABD)	7	266 13.6	-	-	1	42 2.1	2	84 4.3	-	-	30 - 1400+168 1568 (80.0)	40 (1792+168) 1960		
Ohio State Univ(ABD)	2	112 4.4	18 - 210+308 518 (20.6)		2	98 3.9	6	336 13.3	8	294 11.7	22 - 1064+168 1232 (47.5)	58 (2044+476) 2520		
University of Massachusetts,I senberg School of Man(ABD)	2	140 7.0	-	-	-	-	5	210 10.4	-	-	34 - 1498+168 1666 (82.6)	41 (1848+168) 2016		
Laurentian U.School of Sp. Adm.(Kanada)	2	112 6.1	-	-	-	-	-	-	-	-	21 - 1400+336 1736 (94.0)	23 (1512+336) 1848		
Glion Sport Managem.Scho ol.(İngiltere)	14	588 29.0	2	84 4.1	-	-	1	42 2.1	-	-	31 - 1260+56 1316 (64.8)	48 (1974+56) 2030		

Tablo 6: Dünya’da İncelenen 6 Üniversiteye bağlı “Spor Yönetim Bilimleri Alanının” Açılımında ise 10 alt alan dikkate alınmıştır;

SPOR YÖN.BİL. ÜNİVER.	İŞLETME İKTİSAT DS D.Saat %	SPOR HUKUKU DS D.Saat %	İLETİŞİM HİLİŞKİ. DS D.Saat %	PAZARLAMA DS D.Saat %	YÖNETİM ORGAN. DS D.Saat %	SPOR YÖNETİMİ DS D.Saat %	MUHASEBE DS D.Saat %	REKREASYON DS D.Saat %	SPOR Y. ETİĞİ DS D saat %	SPOR Y. STAJI DS D saat %	TOPLAM DS DS
Winst. Salem State ABD	5 210 13.4	2 84 5.4	1 42 2.7	2 84 5.4	7 406 25.9	11 448 28.6	2 84 5.4	- -	1 42 2.7	1 168 10.7	32 1568
Slippery Rock ABD	5 126 8.0	1 42 2.7	1 168 10.7	3 126 8.0	4 504 32.1	7 238 15.2	1 28 1.8	3 126 8.0	1 42 2.7	1 168 10.7	30 1568
Ohio State (ABD)	4 224 18.2	2 112 9.1	3 168 13.6	2 112 9.1	4 224 18.2	2 168 13.6	2 112 9.1	1 56 4.5	1 56 4.5	2 168 13.6	22 1232
Massachusetts, Isenberg School (ABD)	2 112 6.7	5 210 12.6	5 210 12.6	4 196 11.8	1 70 4.2	13 546 32.8	2 112 6.7	- -	1 42 2.5	1 168 10.1	34 1666
Laurentian (Kanada)	2 140 8.1	1 84 4.8	- -	3 210 12.1	5 378 21.8	5 350 20.2	3 238 13.7	- -	- -	2 (6 ay) 336-19.4	21 1736
GlionUn (İngiltere)	7 294 22.3	1 42 3.2	3 126 9.6	3 126 9.6	5 210 16.0	2 84 6.4	4 168 12.8	4 168 12.8	1 42 3.2	1 56 4.3	31 1316

*Dünyada “Spor Yöneticisi” Yetiştiren
Programlarda yer alan ders
isimlerinde de çeşitlilik gözlenmiştir*

Tablo 7; Dünyada İncelenen (6) Üniversitenin
“Spor Yönetim Bilimleri” Alanını içeren alt
alanların açılımına göre, her bir alana ilişkin
“Ders Çeşitliliği” nin Dağılımları

1. İşletme-İktisat ve Ekonomi Grubu derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Winston Salem State,(ABD)	Slippery Rock (ABD)	Ohio State (ABD)	University of Massachusetts, Isenberg (ABD)	Laurentian School of Sp. Adm.(Kanada)	Glion Sport Managem.Scho ol.(İngiltere)
Ekonomiye Giriş		X 3		X 5	X 3	
Spor Tesisleri. İşletilmesi					X 3	
Ekonominin İlkeleri			X 4+4			
Mikro Ekonmi Prensipieri	X 3					
Sp.End.Yap.ve Eko.Etkileri						X 3
Spor Tesis İşletmeciliği						X 3
Sp.End.İş Stratejileri						X 3
Dünyada Jeo. Pol.ve Eko.Kur						X 3

2. Hukuk ve Spor Hukuku Grubu derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Winston Salem State,(ABD)	Slippery Rock (ABD)	Ohio State (ABD)	University of Massachusetts, Isenberg (ABD)	Laurentian School of Sp. Adm.(Kanada)	Glion Sport Managem.Scho ol.(İngiltere)
Yasalar ve Temel Hukuk						X 3
İş Ortamında Yasal Çerçeve	X 3					
Spor Hukuku		X 3	X 4	X 3	Spor ve Hukuk (6)	
Hukuk ve Toplum			X 3			
Amatör Spor ve Hukuk				X 3		
Profesyonel Spor ve Hukuk				X 3		

3. İletişim-Medya ve Halkla İlişkiler Grubu Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Winston Salem State,(ABD)	Slippery Rock (ABD)	Ohio State (ABD)	University of Massachusetts, Isenberg (ABD)	Laurentian School of Sp. Adm.(Kanada)	Glion Sport Managem.Scho ol.(İngiltere)
Spor ve Medya				X 3		X 3
İletişim	İletişime Giriş (3)	X 2	İletişime Giriş (8)			X 3
Spor Gazeteciliği		X 3				
Sporda İletişim		X 3		X 3		
İletişim ve Personel İliş.			X 4			
Yönetimde Halkla İlişki.				X 3		
Spor Yazarlığı				X 3		

4. Pazarlama ve Spor Pazarlaması Grubu Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Winston Salem State,(ABD)	Slippery Rock (ABD)	Ohio State (ABD)	University of Massachusetts, Isenberg (ABD)	Laurentian School of Sp. Adm.(Kanada)	Glion Sport Managem.Schoo l.(İngiltere)
Sporda Pazarlama	X 3	X 3		X 6	X 3	X 3
Pazarlama Yönetimi					X 3	
Sporda Finans	X 3			X 3	X 3	
İleri Spor Pazarlaması				X 3	X 3	
Pazarlama		X 3		X 5		
Pazarlamanın Temelleri	X 3	X 3	X 4			
Sporda Satış ve Sat.İlkeleri						X 3
Müşteri Koruma ve Servis Kalitesi						X 3

5. Yönetim ve Organizasyon Grubu Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Winston Salem State,(ABD)	Slippery Rock (ABD)	Ohio State (ABD)	University of Massachusetts, Isenberg (ABD)	Laurentian School of Sp. Adm.(Kanada)	Glion Sport Managem.School 1.(İngiltere)
Yönetim Bilimine Giriş	X 3	X 3	X 4	X 5	X 3	
Kamu Yönetimi	X 3	X 3				
İnsan Kaynakları Y.			X 4			
Liderlik						X 3
Sporda Toplantı Yön.						X 3
Risk Yönetimi			X 4			
Uluslar arası Yönetim		X 3				
Yönetimsel Sorunlar					X 3	
Personel Yönetimi	X 3					
Temel Yön.ve Organizasyon	X 3				X 3	

6. Spor Yönetimi – Yöneticiliği Grubu Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Winston Salem State,(ABD)	Slippery Rock (ABD)	Ohio State (ABD)	University of Massachusetts, Isenberg (ABD)	Laurentian School of Sp. Adm.(Kanada)	Glion Sport Managem.Sch ool.(İngiltere)
Spor Yönetimi	X 3	X 3	X 3	X 3	X 10	X 3
Spor Kulüpleri Yönetimi	- -	- -	X 4	- -	- -	- -
Spor Yönetimi. Devlet	X 3	- -	- -	- -	- -	- -
Spor Org. Ve Danışmanlık	X 3	- -	- -	- -	- -	- -
Spor Yönetimi Politikaları	- -	- -	- -	X 3	- -	- -
Sporun Yaygınlaştırılma	- -	- -	- -	X 3	- -	- -
Uluslar arası Spor Yönetimi	- -	- -	- -	X 3	- -	X 3
Spor Yönetimi. Kariyer	- -	X 3	- -	- -	- -	- -
Spor Yönetimi Semineri	- -	X 3	- -	Spor Yönetimi Projesi (3)	Spor Yönetim. Özel Konular	- -

8. Rekreasyon – Serbest Zaman Eğitimi Grubu Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Winston Salem State,(ABD)	Slippery Rock (ABD)	Ohio State (ABD)	University of Massachusetts, Isenberg (ABD)	Laurentian School of Sp. Adm.(Kanada)	Glion Sport Managem.Scho ol.(İngiltere)
Rekreasyon	-	X 3	X 4	-	-	-
Spor Ve Boş Zaman Endüstrisi	-	-	-	-	-	X 3
Spor ve Rekreasyon	-	-	-	-	-	X 3
Ticari Rekreas Ve Truzim Yönetimi	-	X 3	-	-	-	-
Boş Zaman Servis Programcılığı	-	X 3	-	-	-	-
Spor ve Rek Liderliği	-	-	-	-	-	X 3

9. Yönetimde Etik Grubu Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Winston Salem State,(ABD)	Slippery Rock (ABD)	Ohio State (ABD)	University of Massachusett s, Isenberg (ABD)	Laurentian School of Sp. Adm.(Kanad a)	Glion Sport Managem.Sc hool.(İngilter e)
Spor Yönetimin de Etik	X 3	X 3	X 4	X 3	- -	- -
İş Etiği	- -	- -	- -	- -	- -	X 3

10. Spor Yönetimi – Yöneticiliği Stajı Uygulamasının Derslerin Üniversitelere Göre Dağılımı

Üniv. Ders.	Winston Salem State,(ABD)	Slippery Rock (ABD)	Ohio State (ABD)	University of Massachusetts, Isenberg (ABD)	Laurentian School of Sp. Adm.(Kanada)	Glion Sport Managem.Sc hool.(İngiltere)
Spor Yönetiminde Staj Uygulaması	X (12)	X (12)	X (4)	X (12)	X (2 Ay)	X 4

Almanya (Köln Spor Yüksekokulu)

Alanlar	Dersler
Spor Ekonomisi	Spor Ekonomisi, Spor İşletmeciliği, Sağlık Ekonomisi
Spor Menajerliği	Spor ve Kongre Menajerliği, Bireysel Teknik Menajerlik, Spor Tesis Menajerliği, Spor ve Kriz Menajerliği
Spor Pazarlaması	Sporda Sponsorluk ve Kamuoyu, Hizmet ve Servis Pazarlamacılığı
Sporda Muhasebe & Finans	Sporda Finansman, Girişimcilik
Spor Hukuku	Spor Hukuku, Spor Politikası, Spor Derneği Hukuku, Vergi Hukuku

1989'da,
**NASPE (National Association of Sport
and Physical Education) ile**
**NASSM (North American Society for
Sport Management - 1985)**

***Spor Yöneticiliği Mesleđi ile ilgili Program
Standartlarını oluşturdu.***

ABD'de, NASPE (National Association of Sport and Physical Education) ile NASSM (North American Society for Sport Management) tarafından Geliştirilen Spor Yönetimi Lisans Programı

- *ABD'de Spor Yönetimi Lisans Programında öğrenim gören öğrencilerin almaları gereken Temel İçerik Programı (10) ayrı Alandan oluşmaktadır;*

Yapılan bir çalışmada BESYO ve Spor Bilimleri Fakültelerinin Spor Yöneticiliği Lisans Eğitim Programlarında yer alan Ders Grupları (10) Alt Alanda toplanmıştır;

- **1. HUKUK (SPOR HUKUKU)**
- **2. İŞLETME (SPOR İŞLETMECİLİĞİ)**
- **3. EKONOMİ VE İKTİSAT (SPOR EKONOMİSİ)**
- **4. MUHASEBE VE FİNANS**
- **5. PAZARLAMA (SPOR PAZARLAMASI)**
- **6. İLETİŞİM VE HALKLA İLİŞKİLER**
- **7. REKREASYON LİDERLİĞİ**
- **8. YÖNETİM VE ORGANİZASYON**
- **9. SPOR YÖNETİMİNDE ETİK**
- **10.SPOR YÖNETİCİLİĞİ STAJI (UYGULAMA)**

Sonuç olarak (1);

- **1.** Türkiye ve Dünyada “**spor yöneticisi**” yetiştiren programlar, kendi içlerinde farklıdırlar. Programda yer alan derslerin sayıları ve toplam saatleri üniversitelerde değişiklik göstermektedir.
- **2.** Türkiye ve Dünyada “**spor yöneticisi**” yetiştiren programların hemen hemen tümünde **spor yöneticiliği grup dersleri; ders sayısı ve ders saati** bakımından **yüksektir.**
- **3.** Türkiye ve Dünyada incelenen üniversitelerin “**spor yöneticisi**” yetiştiren programlarında yer alan “**Ders çeşitleri ile isimlerinde**” de bazı farklılıklar gözlenmiştir.

Sonuç olarak (2)

- **4.** İncelenen programlarda yer alan **teorik ve uygulamalı derslerin ders saatlerinde** de bazı **değişikliklere** rastlanmıştır. **Örneğin;** X uygulama dersi bir üniversitede **1 saat teorik 2 saat uygulamalı** yapılırken, bir diğer üniversitede **4 saat uygulamalı** yapılmaktadır.
- **5.** Türkiye'de incelenen üniversitelerin spor yöneticiliği programlarında, **Naspe ve Nassm 'ın spor yöneticiliği programlarında** olması gereken ders gruplarının yer aldığı gözlenmiştir.

***DİNLEDİĞİNİZ İÇİN
TEŞEKKÜR EDERİM***